

**Volg de unieke opleiding
in palliatieve zorg**

Permanente vorming in **PAL**liatieve
zorg voor **Medici** en **Masters**

voor artsen

**voor niet-artsen, houder van een master-
diploma of gelijkgestelden bestaat een
gelijkaardige opleiding**

Korte **5 daagse én intensieve opleiding**
in de **palliatieve zorg** met een
redelijk eigenzinnige aanpak.

PALM? Waarom deze vorming in palliatieve zorg?

De permanente vorming 'palliatieve zorg' speelt in op de belangrijke én opvallende maatschappelijke evoluties; o.m. vergrijzing, patiëntenemancipatie, langer (over)leven met chronische en ongeneeslijke aandoeningen.

PALM heeft aandacht voor de problemen van palliatieve en chronische zieken zoals pijn- en symptoomcontrole, psychologische begeleiding, sociale opvang en aandacht voor existentieel lijden. Ze doet dit op een (zelf)kritische, empathische maar nuchtere manier, rekening houdend met de realiteit en de actuele mogelijkheden. De kwaliteit van de opleiding wordt gewaarborgd door experts met jarenlange praktijkervaring. De informatieoverdracht en training gaan gepaard met een respectvolle houding voor zwaar zieken, waarbij eerbied voor de wil van de patiënt cruciaal is.

PALM, de opleiding in palliatieve zorg, is een must voor artsen die zich tot doel stellen om empathisch met hun patiënten om te gaan. Ook is de vormingscyclus beschikbaar voor andere professionelen met een masteropleiding (of gelijkgestelde vorming), die hun vaardigheden en competenties terzake willen bijstellen.

De PALM opleiding vormt een tweeluik met de LEIF opleiding.

Daar waar de **LEIF opleiding** vooral aandacht heeft voor het omgaan met **beslissingen** bij het levenseinde, voorafgaande zorgplanning en de zorgvuldige praktijk van euthanasie, legt de **PALM opleiding** palliatieve zorg vooral de nadruk op de opvang, de behandeling en de **zorg** van ernstig ongeneeslijke zieken.

Wanneer het volledige tweeluik (PALM en LEIF) succesvol is gevolgd kan men zich **LEIFellow (LevensEinde Fellow)** noemen.

Inhoud van de PALM opleiding

Dag 1

Introductie

communicatie rond ernstig, ongeneeslijk ziek zijn

Waarom deze opleiding?

Wat betekent ziek zijn voor de mens?

Chronisch ziek zijn; palliatieve zorg: supportieve en terminale zorg

Historiek, epidemiologie, definities en filosofie, weerstanden, therapeutische hardnekkigheid, evolutie van onze maatschappij.

Totale pijn, paternalisme versus emancipatie, 'disease-oriented' versus 'patient oriented'

'Zorgconcept' versus 'Beslissingsconcept'.

Solo- versus teamwork, specialist versus medische en paramedische thuiszorg, interdisciplinair versus multidisciplinair.

Overgang curatie/palliatie: falen van de geneeskunde en de zorgverleners?

Ethische besluitvorming aan de hand van voorbeelden: hoe beslist men tot palliatieve chemotherapie? Hoe wordt met patiënt overlegd over deelname aan trials? ...

Communicatie: slecht nieuwsgesprek/waarheidsmededeling.

Interactieve casussen met aandacht voor de zorgomgeving: WZC, ziekenhuis, thuiszorg. Bevraging van cursisten: wat zijn hiaten in de bestaande kennis?

Palliatieve therapie

Oncologische aandoeningen: meest voorkomende kankers en hun verwacht ziekteverloop.

Palliatieve therapie in de oncologie: palliatieve heelkunde; palliatieve radiotherapie; palliatieve medische behandelingen (chemotherapie en andere behandelingen).

Niet-oncologische aandoeningen met beperkte levensverwachtingen: verloop en behandelingen: AIDS, dementie, COPD, emfyseem, MS, ALS, Parkinson, hart-, nier-, leverfalen, ...

Specifieke patiëntengroepen: kinderen, ouderen, gehandicapten, psychiatrische patiënten, ...

Dag 2

Dag 3

Pijn- en symptoomcontrole

Medicamenteuze pijntherapie

Niet-medicamenteuze pijnbestrijding: psychologisch, mindfulness, interventionele technieken, ...

Casuïstiek en werken met de pijnpomp

Zwakke - anorexie-cachexie, dyspnee, nausea en emesis, hik, hoesten, mondzorg, angst, delirium, depressie, dementie, ...

Pijn- en symptoomcontrole

Ascites, darmobstructie, diarree, constipatie, blaasspasmen, blaasirritatie, jeuk en huidproblemen, oedemen, epilepsie, incontinentie, wondzorg, decubitus, geurproblemen, stomazorg, urgenties
Palliatieve sedatie

Dag 4

Dag 5

De context: psychologische, sociale, existentiële, culturele aspecten, rouw

Impact van ziek zijn op de betrokkene in een socioculturele omgeving met aandacht voor de psychosociale en familiale context

Limieten van de palliatieve zorg versus palliatitis

Rouw

Organisatorische aspecten, sociale voorzieningen: meedelen d.m.v. documentatie (brochures, enzomeer)

Bespreking van thema's aangehaald door cursisten

In overleg met de cursisten worden eveneens intervisiemomenten, terugkomdagen, workshops, symposia en studiereizen georganiseerd. Stagemogelijkheden zijn beschikbaar.

PRAKTISCH

Wanneer?

5 zaterdagen van 9u tot 16u
(24 oktober 15, 12 december 15, 20 februari 16, 12 Maart 16, 21 Mei 16)

Accreditering?

Voor artsen werd 'economie en ethiek' aangevraagd.

Meer informatie

Online op vorming@waardiglevenseinde.eu

Ervaring in palliatieve zorg is niet vereist.
Gelieve snel in te schrijven, want het aantal plaatsen per academiejaar is beperkt.
Het volgen van de volledige cyclus leidt tot een certificaat ondertekend door leden van de Faculty en de rector van de Vrije Universiteit Brussel.

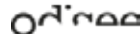
Docenten

Dr Maridi Aerts (UZ Brussel), Prof dr Lieven Annemans (VUB en UGent), Lic Corinne Assenheimer (ZNA Middelheim), Lic Catherine Baillon (UZ Brussel), Lic Patty Bauwens (Inkendaal), Lic Sabien Bauwens (UZ Brussel), Prof dr Ingo Beyer (VUB), Prof dr Johan Bilsen (VUB), Prof dr Johan Braeckman (UGent), Prof dr Johan Braeckman (UZ Brussel), Lic Franky Bussche (deMens.nu), Prof dr Hendrik Cammu (VUB), Prof dr Peter De Deyn (UA en UGroningen), Prof dr Jacques De Grève (VUB), Prof dr Jacques De Keyser (VUB), Dr Martine De Laat (UZ Gent), Magriet De Maegd RN (TOPAZ), Prof dr Mark De Ridder (VUB), Prof dr Luc Deliens (VUB), Prof dr Georges Delvaux (VUB), Prof dr Philippe Deron (UGent), Lic Paul Destrooper (LEIF), Prof dr Wim Distelmans (VUB), Jan Goossens (KVS), Prof dr Patrick Herregodts (VUB), Prof dr Manu Keirse (KU Leuven), Prof dr Patrick Lacor (VUB), Prof dr Jan Lamote (VUB), Dr Milica Matic (UZ Brussel), Dr Maarten Moens (UZ Brussel), Prof dr Freddy Mortier (UGent), Prof dr Marc Noppen (VUB), Prof dr Herman Nys (KU Leuven), Dr François Pauwels (Omega), Dr Luc Proot (LEIF West-Vlaanderen), Dr Kasper Raus (UGent), Prof dr Rik Schots (VUB), Lic Wim Schrauwen (UZ Gent), Frank Schweitser MA (Omega), Jeannine Spitael RN (UZ Brussel), Dr Lieve Thienpont (Vonkel, ULteam), prof dr Rik Torfs (KU Leuven), Lic Christina Vanderhaeghe (Forum Palliatieve Zorg), Prof dr Patrik Vankrunkelsven (KU Leuven), Prof dr Thierry Vansweevelt (UA), Prof dr Simon Van Belle (UGent), Dr Gerlant Van Berlaer (UZ Brussel), Prof dr Christine Van Broeckhoven (UA), Prof dr Lieve Van den Block (VUB), Dr Lieve Vande Putte, Dr Nathalie Vanderbruggen (UZ Brussel), Lic Vicky Vande Velde (UZ Brussel), Dr Erna Vandroogenbroeck (ASZ Aalst), Mevr Linda Van Roy, Dr Yanna Van Wesemael (Forum Palliatieve Zorg), Dr Ruddy Verbinnen (Universitaire Associatie Brussel), Dr Wim Verhaeghe (Sint Jan Brugge), Dr Joris Verlooy (expert palliatieve zorg kinderen).

De opleiding wordt gepatroneerd door de leerstoel 'Waardig Levens einde' van deMens.nu aan de Vrije Universiteit Brussel.

In samenwerking met

Faculty

Prof dr Wim Distelmans (VUB), Prof dr Simon Van Belle (UGent), Prof dr Patrik Vankrunkelsven (KU Leuven), Prof dr Joke Denekens (UA)

Logistieke stuurgroep

Wim Distelmans, Paul Destrooper, Yanna Van Wesemael, Christina Vanderhaeghe, Magriet De Maegd, Frank Schweitser, Nadia Denayer, Franky Bussche, Ruddy Verbinnen, Eva Jacobs, Sophie Brasseur, Grietje Goris.